

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Előretérőket a szerkesztőség és a kiadóirodával
 megbeszélve készíthetjük meg.
 Szerkesztőség és kiadóiroda: MÁV-utca 134. sz. h.
 Telefon-szám 134.

Felolvas szerkesztő: FODOR KÁROLY

Előretérési árak:
 Földvár 8 korona, Nagyatád 1 korona,
 Vidékre félkör 9 korona.
 Egyez szám ára 8 fillér.

IGÉRETEK HELYETT

retteket várunk már egy szer a költségvetésben Most, az év végén be fogja nyújtani a tanács a város költségvetését, amelyben eddig semmi egyebet sem látunk, mint hűsleges mázolását a megelőző, meg még megelőző esztendőök sablonos költségelőirányzatainak. Most azonban fordulniuk kell itt beállni. Nem szabad, nem lehet a költségelőirányzatot megint olyan kicsinyes szempontokból elbírni, mint eddig. A költségelőirányzatból kell kiütközni a város jövő fejlődése képének. Azt mondják háborús költségelőirányzatot van dolgunk. Por a világ. Nem szabad nekünk sem kezdenünk és folytatnunk ott, ahol a háború kitörésekor abbahagytuk. Értékekben és jövedelmekben nagy eltérések vannak. A város vagyónak a jövedelmei őriást növelte. Tudunk kell, hogy ezeket a jövedelmi többleteket mire akarják a jövőben fordítani. Van itt sok hasznos felhasználásnak helye. Elsősorban meg kell a városnak váltani a gázgyárat és saját üzemébe kell azt venni. Volna ezenkívül még sok, nagyon sok keresztül vitelre és megvalósításra váró terv. Mit terveznek, mit akarnak, mihez akarnak fogni, miként akarják ezt a várost tespedő mozdítlanságából előbbre vinni? Mindez olyan nagy fontosságú kérdés, amelyre a város közönsége illetékes helyről komoly, kímélő vázst vár, amely válaszban ne ígéretek, hanem megvalósításra váró terveket akar hallani. Reméljük, meghalljuk, mert hiszen mi sem akadhunk meg egy helyen, nekünk is kell előbbre mennünk. A polgármesternek vannak egészséges tervei, amelyeket most már végre a megvalósítás útjára kell terelni. A je szó most már ne legyen más, mint: Előre!

Az orosz fegyverszünet

London. Anglia, Franciaország, Oszország, Japan, Románia és Szerbia katonai attaséi megjelentek az orosz főparancsnokságnál és nyomatékosan utaltakozták az elen, hogy Oroszország a londoni egyezményt megszögje. Az antant hatalmak kötezték magukat arra, hogy egy hadviselő fél sem köthet külön fegyverszünetet vagy békét. Figyelmeztették az orosz vezérkar főnökét, hogy a szerződés megszegése súlyos következményekkel járhat.

Stockholm. A tizenegyedik orosz hadserig parancsnoka bejelentette, hogy a hadseregnél az élelmiszer **teljesen elfogyott**, a katonák elhagyták az állásukat és mindenféle tenyeret és egyebet keresnek.

Pétervár. Duchonin hadseztoparancsnok napiparancsnokban kifejté, hogy miért nem akarja a tárgyalást megkezdni az ellenséggel. Szerinte a központi hatalmak dolga, hogy megkezdjék a fegyverszünetre vonatkozó tárgyalásokat. Ha katonák ebben nem étenek vele egyet, akkor kész főparancsnoki úsztról enondani.

Budapest. Wekerle Sándor dr. miniszterelnök szombaton délután hosszabb beszédben nyilatkozott a külügyi helyzetről és ismertette az orosz fegyverszünet mibenlétét.

Pétervár. Krilenkó negparancsnokát, Boisev tábornokot állásából elmozdították, mert a fegyverszünet dolgában nem volt hajlandó tárgyalni.

Rotterdam. Az orosz kormány elrendelte a 38—39 éves katonák leszerelését és hazabocátását.

Pétervár. Krilenkó negparancsnok, hogy az egész orosz fronton szüntessék le az ellenségeskedést. Egyetlen puskalövésnek nem szabad eldördülni, ha csak erre az ellenség nem provokálna.

Vázsonyi a király előtt

Bécs. Vázsonyi Vilmos ma érkezett ide és innen a király tartózkodási helyére utazott, ahol őfelsége kihallgatáson fogadta Vázsonyi bemutatatta őfelségének a választójogi javaslatot, hogy a király előzetes szankcióját megszerezze. Mihelyt ez meglesz, benyújtja a kormány a javaslatot a képviselőháznak. A javaslat valószínűleg még január elején napirendre kerül.

Elsülyesztett hajók

Berlin. A Wolff ügynökség jelenti: Buvárhajóink az Anglia körüli elzárt területen 13 ezer tonna tartalommal sülyesztettek el hajókat.

Visszavert olasz előretörés

Sajtóhadiszállás. Csapataink Monte Aestlinál az olasz előretöréseket véresen visszaverték.

A párisi konferencia megállapítja az entente békefeltételeit.

Franciaország az entente párisi konferenciáján meg fogja állapítani háborús céljait és azokat a feltételeket, amelyek mellett hajlandó a békét megkötni. Foglalkoztak az Oroszországban beállott új helyzettel és részletesen megtárgyalták az orosz diplomáciai viszony megszakitását.

Czernin lapja az orosz békejavaslatról

A Fremdenblatt mai vezércikkében a következőket írja: A béke létrehozatalának elveit illetőleg nincs ellentét a központi hatalmak és az orosz kormány között, amintohogy nem is haboztunk álláspontunkat a lehető leggyorsabban közölni. Ha tehát az a nagy pillanat, amely alka mas onnet a világban a háborútól való megszabadítására, anélkül telnek el, hogy felhasználják, akkor a felelősség ezért egyedül csak a négyesszövetséget fogja terhelni. Mielőtt azonban ítéletet alkothatnánk az orosz békejavaslatának annyira kívánatos sikeréről, be kell várnunk, hogy a jelenlegi pétervári kormány tartós jelleme-e? A hatalomnak egyik kézből a másikba való gyors vándorlása Oroszországban, amire yet eddig tapasztalunk, óvatosságra int.

Cseh árulás az olasz fronton

November hónap 23-án Teuffel képviselő és társai interpellációt jegyeztek be a Reichsrat napójára, amely eddig nem került nyilvánosságra. Az interpellációban azt kérdezik a képviselők a Landwehr-minisztertől van-e tudomása arról, hogy az olaszok tizenegyi offenzívája alkalmával cseh katonák megadták magukat. Azt kérdik továbbá, hogy van-e tudomása azokról a kémjelentésekről, amelyeket a megvert olasz sereg iratai között találtak és amelyekből kiderült, hogy cseh katonák rendszeres kémiszolgálatokat teljesítettek az olaszok javára sőt, hogy árulták most folyó offenzívánk előkészületeinek sok részletét is.

És megemlítik azt is, hogy október végén jelenlegi offenzívánk első napjaiban egy fontos frontrészen két cseh lövésvezred megadta magát.

Hogyan is volt Fehér Lőrincsel?

Dr. Fehér Lőrinc ügye most, a munkapárti uralom lebukása óta aktuálisvá vált. A legutóbbi vármegyei közgyűlésen hozták fel először. Azóta hol a sajtóban, hol meg másutt bukkant fel a nem egészen érdektelen ügy. Most legutóbb Meskó Zoltán a képviselőház egyik ülésén Tisza István beszéde alatt közbeszólt:

— Zomborban felgyúsgesztették Önök Dr. Fehér Lőrincet.

A vármegyei munkapárt budapesti híatalos lapja, a Bies-megye nagy gaudiummal mutat Meskó tévedésére és azt mondja:

»Fehér Lőrincet nem függesztették fel, hanem nem választották újra meg.«

Nagyszerű! Igazán ilyen simán ment a dolog. Semmi egyéb nem történt, csak hogy éppen, hogy nem választották meg. Hogy közben egy kis hiba történt, arról dehogyan is beszél a munkapárt, hogy Fehér Lőrincet egyenesen tehetetlené akarták tenni, arról lássuk csak, hogyan is volt az a kibuktatás.

Ott kezdhetjük a dolgot, hogy Baján megüresedett a polgármesteri szék. Kiírják a pályázatot. A bajaiak figyelme természetesen dr. Fehér Lőrinc felé fordult, aki Baján mint jegyző, Zomborban, mint polgármester bizonyosságát adta adminisztrációs tehetőségének.

Többan felkeresték dr. Purgly Sándor akkori főispánt és előterjesztették a ki írásukat, hogy Fehér Lőrincet öhajtanák Bajára polgármesternek. Fehér Lőrinc erre kapható is lett volna, de dr. Purgly azt mondta:

— Hagyják dr. Fehért Zomborban, azon az exponált helyen, nagyon jól végzi a dolgát. Jó helyen van ő ott.

Alig volt azonban meg a polgármester választás minálunk, egyszerre csak kiszült, hogy Fehér még nincs olyan jó helyen. Megmozdultak a Vojnics báró emberei és kezdtek intrikálói a nagyszerűen bevált polgármester ellen. A munkapárt ezer kellemetlenséget okozott. Egyszer azonban felkerekedett egy küldöttség, amelyben csodálatosképpen csupa állami tisztviselő volt és arra kérték a főispánt, hogy ne állja útját annak, hogy Zomborban zomborit válasszanak meg.

A főispán a legnagyobb jóakaratot tanúsította. Ő bizony nem állja útját annak, amit ő, meg Vojnics akartak. És kiszekirozták Fehér Lőrincet. Mint hogy pedig attól lehet tartani

hogy a közgyűlés még sem fog a munkapárti szája íze szerint szavazni, hát megakadályozták azt is, hogy Fehér Lőrinc megpályázza az állást. A polgármester választó közgyűlést megelőző napon összehívták egy közgyűlést, amely nyugdíjazta a polgármestert.

És azóta fizet évenként egypár ezer korona nyugdíjat Zombor város azért, mert a munkapárt félre akart tolni egy Vojnicsnak nem tetsző, neki alkalmatlan embert.

Ez a hitéles története a Fehér Lőrinc esetének.

A KORONATANU

elmű 4 felvonásos bűnügyi dráma ma vasárnap egész nap látható

AZ APOLLO-BAN.

H I R E K.

Megjöttem

Bajára vasuton. Nagyon szép és kellemes volt az utazásom. Nyolc hónapig voltam a fronton, örült a lelkem, hogy viszont látom az én kedves szülővárosomat. Jöttem vasuton Jöttem és álltam Szabadkától Almásig a lábamon. Almásót Bikityig álltam a kőfőromon. Ezt meguntam, mert akár mit csináltam, csak fájt: meg volt vonaton csak a mozdony volt fűtve. Megérkezve, fájtam, fár de voltam, fiakkere akartam ülni, nem lehetett. Mind foglalt volt. Almási, bikityi, meg istentudja hova való sváb asszonyok bizonyosan tavrirtban foglalták le és csak éppen itt akadtak meg személyeniint 5 koronra. Egy fiakkerre ötven-hatan üttek Harmine korona. Gyalog vánszorogtam haza, 12-szer felbuktam Reggel felkeltem, sétálni indultam. Jaj Istenem, ez nem az én városom. Itt vagy zsirt kínálnak, vagy tejet keresnek, vagy lisztért panaszkodnak, vagy káposztáért tülekednek, vagy a cukrot szidják ami nincs és ami sárge. Az utcákon a járdák telve akáclevéllel. Vagy talán még a tavaszról maradt akácvirág hulladék. Otthon sopánkodnak, hogy nincs liszt, nincs tej, nincs petróleum, drága a zsir, nem kapnak szemet, nincs fa, szidnak mindenkit.

Jaj de örültem, amikor hazajöttem; jaj de unok már itthon lenni. Hogy megváltozott itt minden.

(P)

Adomány. A szegény nyomorgó családnak adományozott Lichter Sándor bédogés 10 K-át, Krausz Vilmos 5 koronát Kreitsmer hajó pénztáros 4 koronát. — A közgyámi hivatalhoz a követ-

kező adományok érkeztek be: Reich Béla 100 K, Milkó Mátyas 100 K, Fischer Károly 30 K, Fischl Pál 20 K, Reich Ignác 20 K, Dr. Kiss Györgyné 30 K, Eszlő Mihályné újabb adománya 5 K, özv. Davies Alajosné 10 K, Bossányi Józsefné Budapest 25 K. — A „Bajai Jótékonyok Lánv-egyesület“ hálás köszönettel nyugtázza alábbi adományokat: Cukor mérnök Szabadka 10, Wejdinger Dezsőné 100, Milkó Mátyasné 100, özv. Schön Antalné 40 Szelenyi Zsigmond 10 és Heller Richárd 40 koronát.

Fokozódik az ingatlan forgalom. A városban még mindig nagy az ingatlan vételkedv. Napról-napra fokozódik úgy, hogy állandóan több és több lesz az olyan ház és szőlő, de különösen a ház, amely gazdát cserél. A legtöbb házat vidékiek vásárolták.

Furfangos család utján akart egy facér cselédleány kenyérhez jutni. Megszólította az utcán Stricker Simon cselédjét, beszélgetés közben kitudta, hogy a cseléd a Nyiraty-féle péküzletbe indult a sütésre odaadott kenyérért. A facér leány előre siatott, kifizette a sütés díját és elvitte a kenyeret. Mire aztán a Strickerék cselédje odaért, a kenyér persze már nem volt ott. A pék és a cseléd kutatni kezdtek a csa ő leányt, aki a vonatkertben már jóízűen majszolt a friss kenyérből. Vallatára fogták, mire elmondotta, hogy nagyon ches volt, azért csalta el a kenyeret, amelynek többi részét a barátok templomában egyik pad alá. A kenyert meg is találták a templom egyik padjában.

Lopások. Hillinger Ferenc feljelentést tett a rendőrségnél, hogy szőlőjébe ismeretlen tettesek elloptak többféle ruhaneműt és szerszámokat. — Pollok Bernát Pia cég udvarából elloptak értékes dongafákat. — A Kádár-utca egyik házában betörtek ismeretlen tettesek és egy bűdön ludzsirt loptak el. A tolvajokat keresi a csendőrség.

December és hideg van, de még miadig csak esőppenkiint kapja a közönség a tüzelőanyagot. Itt van a nyakunkon a tél és még mindig van sok ház, ahol, nincsen fűtő. Mi lesz, ha nem lesz elegendő szén? Hogyan bírja ki ezt a közönség.

Megdrágult a cukor. A mai naptól fogva alaposan megdrágult a cukor. A hivatalos lapban megjelent rendelet szerint a cukor maximális ára 2 korona 28 fillér. Arra vagyunk kíváncsiak, hogy azért a sárge takarmány cukorát is annyit kell fizetnünk, mint a rendes cukorért.

Hozzák a diót. A közönség hivatal egyik tisztviselője elhatározta, hogy a város által vásárolt diót hazahozza. Egyébként a hét végén megjön a még hátralékos káposzta és a már régebben várt burgonya is.

Piros plakátok jelentek meg pénteken este az üzletek ablakaiban, amelyben rövid szavakban adja tudtul a Bajai Független Újság a nagy világ-eseményt az oroszok fegyverszünet ajánlatáról. A közönség lázva izgalommal csoportosult a plakátok előtt. És még izgatottabban várta a Bajai Független Újság felhívást, hogy a gép alul a lap és a közönség nyomban meghonta a rikkancokat. — A Bajai Független Újság minden nagyobb eseménynél igyekszik a kora esti órákban megjenni és természetesen attól is függ, hogy a táviratok milyen időtájtban érkeznek be. Ha a táviratok késő jönnek meg, akkor a Bajai Független Újsággal a legjobb akarat mellett sem jelenthetünk meg elég korán. A táviratok rövid tartalma egyébként minden este ki van függesztve a Lázár-féle újságarú üzlet kirakátaba.

Kun Imre tanja ma, vasárnap délután öt órákor felolvasását a licumban a modern festőművészetéről Kun Imre nagy szeretettel foglalkozik a modern festészettel és bizonyára sok érdekes és értékes mondanivalója lesz erről a mindentit érdeklő tárgyról.

Hős testvérek. Vasútról írják: Hellebárh József és öccse János egy ürt szolgáltak egy ezredben, hogy együtt küzdve a házáért, együtt is haljanak meg, ami meg is történt a Tarapolt melletti nagy ütközetben. A két testvér egyazon órában halt meg, el is temették a Tarapolt melletti Kokukozsok közsgében egymás mellé, de külön-külön sírba. Későbbben ez a terület orosz kézbe került és a bánatos szülők, valamint a gyászos özvegyek nem bírták szeretteik hamvait hazahozatni, hogy itthon pihásienek a hazáért szenvedett fájdalomért. A mult héten haza került a két hős hamvait tartalmazó két koporsó. Vojnics Dániel bajai spát végzte a fényes szertartást. A temetőben Schwarzer Ferenc plébános gyönyörű beszédben bucsuzott a két hős testvérrel.

Az URANIA ma vasárnapi műsorán Else Frölich szerepel az **Utolsó találka** című 3 felvonásos színűben. A műsor kacagató része pedig felülmut minden eddigit.

Scheer Bernát mindkét nembeli középisk. tanulóknak alapos oktatást nyújt a németben, tanít helyes-, szép- és rondírást.

Szerkesztői üzenet.

Egy szegény iparosné.
Leveleiben foglaltakat csak akkor tehetnők szóvá, ha nem N. N. aláírás volna rajta, hanem a teljes név. Az eskik természetesen, hogy névtelen leveleket — amikor azok ilyen fontos kérdést tárgyalnak — nem vehetünk figyelembe. Ügyét mindazonáltal szóvá tettük Odebasich Gyula közgyámnál, aki az elhagyottak gyámolítását meleg szívvvel, példában le kiismerettséggel látja el. Biztosíthatjuk, hogy a közgyám ott, ahol segíteni lehet, megteszi. Gyerekekben pedig azzal igazán nem esett sérelem, ha valakinek a közgyám azt ajánlotta, hogy tiszteget áruljon. A tisztességes kenyérgyárost nem szegény.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:
FODOR KÁROLY.

Szerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.
Kiadó: ORVIN NYOMDA, BAJA.
Nyomatott a „Orvin”-könyvnyomda a győrsajtóján Baján, Mátyás király-tér 8.

Ócska ruháját adja mindenki az elhagyott szegény gyerekeknek, hadiárványoknak. — Szíves adományokat elfogad a városi közgyám.

Biztosíthatjuk, hogy a közgyám ott, ahol segíteni lehet, megteszi. Gyerekekben pedig azzal igazán nem esett sérelem, ha valakinek a közgyám azt ajánlotta, hogy tiszteget áruljon.

Szénsalak

kapható a gőzfürdőben.

Irodai kisasszony
állást kap a „MERKUR SZÁLLITÁSI VÁLLALAT”-nál. Értekezni a vasúti-vendéglőben esti 7–8 óra között.

APOLLO

mozgó-színház, Baja. (Kisvásár tér.)

Vasárnap, december hó 2-án
reggel 9 órától egész nap

Leghatalmasabb detektívdráma, kiváló FANTOMAS sorozat első képe. Főszereplő: Erich Kaiser Titz

Koronatanu

4 felvonásban.

BERLINI RANGOK

Rendkívül kavarogató végjáték 3 felvonásban.

TAGA VÖLGYE

természet utáni felvétel.

HADI HIRADÓ

a front legutóbbi szenzációs, érdekes eseményei.

Nézőtér fűtve van!

Nézőtér fűtve van!

URANIA

mozgó-színház Baján.

Vasárnap, december 2-án
délután 2, 4, este 6 és fél 9 ó.

A Nordisk filmgyár legremekesebb, legjobb és legszebb ujdonságai

Utolsó találka

színmű 3 f. Főszereplő: Else Frölich.

Dorit Lumpol
vigjáték 3 felv.

Az antik váza
bohózat.

Hadi hiroadó legújabb száma.

Eladó cipők.

Három pár jókarban levő, viselt nagyobb gyermek cipő, egy pár viselt férfi lakcipő, egy pár teljesen új 44-es Kobrak cipő eladó. Hol. Megmondja: **A Corvin-Nyomda.**

KIADÓ

a Kölcsey Ferenc-utca
19. sz. alatt butorozott
szoba.

Fiukat és leányokat

12 éves kortól kezdve nagy keresettel újságárusoknak felvesz **LAZAR SAMUEL** cég.

Legalkalmasabb karácsonyi ajándék különleges játékokban, ugy-
szintén uri és női ajándék tárgyak nagy választékban kaphatók:

Huszár Rezső áruházában.

„MERKUR”

szállítási és beraktározási vállalat **BAJA**
Tulajdonos **Singer József** Tulajdonos

ÉRTESETÉS:

Van szerencsém a nagyérdemű szállító közönség szíves tudomására
hozni, hogy az eddig ifj. WAGNER ANTAL tulajdonát képezett

Merkur szállítási és beraktározási vállalatot

átvettem és azt az eddigi szellemben tovább vezetem. Minden
eszközöm megvan ahhoz, hogy a n. é. közönség minden irányu
kívánságának eleget tessek. Minden törekvéssel azon vagyok,
hogy nagyrabesült megbízóimat gyorsan és pontosan kielégítsm.
Amidőn még van szerencsém tudomásul adni, hogy telepem
Deszkás-utca 7. sz. alatt, városi irodám a gőzfürdő épületében
(Katona József-utca 3. szám) van, kérem a vállalat iránti bizalmat
reám is átruházni és vagyok mély tisztelettel,

SINGER JÓZSEF, a MERKUR szállítási és berak-
tározási vállalat tulajdonosa.

Kutfedőlapokat

vasbetonból készülve házhoz száll-
lítva ajánlom következő árakban:

120 cm átmérőig	K 35 --
150 cm	K 55 --
160 cm	K 75 --
180 cm	K 95 --
Kutfedence	K 25 --

készít:

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá és ce-
ment-gyár

Baja.

Telefon szám. III.

Mész és Cement állandóan
friss állapotban raktáron van

„Corvin”-nyomda

BAJA, Mátyás király-tér 8. szám
Telefon 164.

Mindennemű nyomtatványok
izléses, pontos és gyors
kivitele.

Nagy nyomtatványraktár!

„Bajai Független Újság”

„Bajai Közlöny”

szerkesztősége és kiadóhivatala